

in Graecum transtulit, *iii*, 502. quo tempore, *ii*, 368. Aquilam cæteris interpretibus Iudei anteponunt, *iii*, 272.

AQUILAS non vixisse carnis in Arca magis credendum est, *vi*, 117. Aquile non genti populi, *xxvi*, 579. Aquilam oculi perspicacior nostris, *i*, 209; *xxvii*, 420. Aquilis quanta vis onerum, *iv*, 306. Aquile pulli quomodo probantur, *v*, 309. Aquile renovatio, resurrectionis similitudo, *xi*, 72. Aquila rostri partem in senecta exuberantem ad petram excussit, ut possit cibum capere, *ibid.*, 73. Aquila symbolum Christi, *vii*, 108. Aquila ideo te querit, quia cepisti leporem, *xii*, 71. Aquila quomodo nobis imitanda, *xi*, 73; *ix*, 258.

AQUILUS nunquam sumitur in bono, in Scripturis sacris, *vii*, 93. Aquilo significat diabolum et regnum ejus, *viii*, 350. glaciem peccati, *ix*, 48. Aquilinus latera, *que*, *ibid.*

ARABIA Genes figurat, *ix*, 428.

ARABICÆ HERETICÆ, *xxvii*, 248.

ARALUS vel ANALIS, quintus rex Assyriorum, *iii*, 433.

ARATUS astrologus, *iii*, 325.

ARBITRIA, melius ad componendam causam dicitur, *xi*, 172.

ARBITRARIUM liberum a Manichæo agnatum, *xxix*, 298, 295; *xxxi*, 37. Arbitrium voluntatis non omnibus naturis datum, *v*, 438. Arbitrium liberum asseritur, *xxvii*, 89. Arbitrium liberum in Angelis et hominibus, *xxix*, 298, 295. Primitivo homo per liberum arbitrium stans stare et ipse potest, *xxvi*, 81. Arbitrio nostro ut facti suamus ex bonis mali, ita ex malis bonis fieri posse qui dicunt, refelluntur, *xviii*, 228; *xxvii*, 489, 483, 487.

Arbitrium laudabiliter liberum, quodnam sit, *xxvii*, 253. Arbitrium tunc vere liberum quomodo est liberatum, *xxvii*, 469. Arbitrium hominis liberandum a servitate peccati, quod et nunc cum morte dominatur, *xxvi*, 168. Arbitrium voluntatis tunc est vere liberum cum vitis peccatae non servit, *iii*, 184. Non liberatur arbitrium, nisi per gratiam, *xxvi*, 168. Arbitrium liberum pertinet ad gratiam, *xxvii*, 475. Arbitrium liberum non se defendendum est, ut adiutorium Dei non pu-

tetur necessarium, *xvii*, 82. Arbitrium voluntatis sine Dei gratia tentationes vincere, et præcepta Dei implere posse, sudent Pelagiani, *xxvi*, 354. Liberum arbitrium exollendo præcipit Pelagiani, *xxvii*, 489. Arbitrii libertate non solendum, *ii*, 267. Arbitrium voluntatis cum gratia commendatur, *xxvii*, 81. Liberum arbitrium sine gratia non sufficit, *xxviii*, 414. Liberum arbitrium adjuvat per gratiam, ut quod naturaliter volumus, hoc est, beate vivere, bene vivendo habere possimus, *xxviii*, 222. Liberum arbitrium parum est nature ad non peccandum, nisi adjuva sanetur gratia, *xxvii*, 5. Deo volente salvum facere, nullum hominum resistit arbitrium, *xxvii*, 46. Deus non auferit, sed adjuvat bonæ voluntatis arbitrium, *iv*, 498. *Vide* LIBERTAS.

ARBORES quomodo et quando creantur, *v*, 305. Tertio die creantur secundum rationes causales, *v*, 181. De herbis et arboribus non solum dicitur, secundum genus, sed et secundum similitudinem, *ibid.*, 235. Arbor scientiam boni et mali ex se non perniciosa, sed ex obedientia violata, *xxviii*, 366, 367. Arbor paradisi bona erat, et ideo solum tangi non debuit, quia Deus prohibuerat, *ix*, 404. Arbor paradisi interdicta ad commendandum obedientie bonum, *iii*, 141.

Arbor a Deo prohibita, *xxiii*, 30. Mors in arbore facta non fuit, *ibid.*, 30, 31. Arbor non erit mala, *ibid.* Peccatum soli Adæ imputandum, non arbori, aut Deo, *ibid.*, 35.

Arbor vitæ, *xxvii*, 484. Ad eam nemo nisi per tolerantiam et scientiam pervenit, *xxvii*, 482.

Arbor bona et arbor mala in Evangelio, quod, *xxvii*, 265; *xxviii*, 342, 347. Arbor bona vel mala, voluntas est, *xxvii*, 129, 128, 133, 207, 208; *xxvii*, 339. Arborem bonam vel malam quo sensu faciat homo, *xxvii*, 126.

Arborum insitio, *v*, 230. Arbor ex semine, et semen ex arbore, quomodo, *v*, 333. Omnia que ad arborem pertinent primitus in semine fuerunt vi et potentia causal, *ibid.* Arboreæ sic vivere putant Manichæi, ut sentiant et dolent, cum laeduntur, *xxvii*, 238.

ARCA Noë de lignis imputribilibus, *xiii*, 10. et de lignis quadratis extracta, quo mysterio, *x*, 219. Arca quomodo hæcemerata et tricemerata, *vi*, 148. Cubita in mensura Arce, an licentia geometrica, putat Origenes, *vi*, 118. Arca diluvi secundum rationem corporis humani, a Philone explicata, *iii*, 276; *xxviii*, 347. Arca cur tot annis edificata, *xxi*, 412. Arcem aliam scilicet Christum, quid nos admonet, *ibid.*, 414. Quædam animalia in Arcam introducta sint, *iii*, 280. Cur de Arca conjuncti exeant, qui disjuncti intraverunt, *xxviii*, 333. Difficultatibus eorum qui Arce historiam impugnant satisfacti, *iii*, 278.

Arce significaciones exponuntur, *iii*, 276. Arce Noë allegorica expositio, *xxviii*, 327, 328. Neque historia sola sine veritate historia admittebat, ubi de Arca et diluvio agitur, *iii*, 276. Arce bituminata allegoria, Donatistarum errori accommodata, *xxvii*, 221. Arca altera allegoria veritati magis consentanea, *ibid.* Arca Noë, figura Christi, *iii*, 284. Figura crucis, *xv*, 49. et Ecclesie, *xiv*, 478; *iii*, 276, 282; *xxviii*, 221. In Arca quedam ad Christum, quædam ad Ecclesiam referuntur, *xxvii*, 348. Arca qualiter Ecclesiam figuravit, *xxxi*, 379. Ut illa omnia animalium genera contineret, ita Ecclesia omnes gentes, *xi*, 132. Arca Noë prophetia nostrorum fuit temporum, *iii*, 493. Arca Noë, nomine Paucarum exagitant Manichæi, *xxix*, 324.

Arca in qua Lex inclusa est, unde dicitur est Arca Testamenti, *ii*, 484. Miracula que per Arcam facta sunt, Divinitati attestantur, *ibid.* Arca Testamenti, per seratione quadam præsentia Domini, accipi potest, *xxviii*, 212. Arce et Propitiatoris mystica expositio, *vi*, 275. Arca sanctificationis Christi, Ecclesia vel corpus quod ex Maria natum est, *xvi*, 197. Arca Domini in æternum manet, quomodo, *x*, 63.

ARCADES. Ab demoniis Arcadibus homines in lupos conversi dicebantur, *iii*, 455.

ARCADIUS imperator, *xxvii*, 207. Arcadius Augustus bis consul, *xxviii*,

75. Arcadius III consul, *xxxii*, 432, 302. Arcadius tempore Constantinopolis igne cælesti peritura reconstatur, *xxvii*, 207.

ARCELIUS auditor et successor ANAGORÆ, quid de rerum principis sensu, *iii*, 363.

ARCHELUS, Zenonis condiscipulus sub magistro Polemonis, *i*, 101. Polemoni eodem successit, *ibid.* Archelus, auctor Academiæ BOVÆ, *iii*, 363.

ARCHIPELAGUS præpositus militum, vel eorumque, *vii*, 180, 185.

ARCHIMEDIS geometricæ litteræ, peritior ac impugnatæ ab Epiphanio, *xxviii*, 17.

ARCHITECTONICA etiam dicitur ars opificum ex auro, argento et metallo; *vi*, 214. Architectonicon opus in textilibus, *ibid.*, 86.

ARCHITZANOOT filia, et hæmorrhœissa, quod figurat, *xvii*, 354, 355.

ARCHONTICI heretici, eorumque dogmata, *xxvii*, 223.

ARCUS in nubibus quod significet, *xxviii*, 338; *xxxi*, 379, 374.

ARCUS Dei extensus, sunt nunc ejus, *ix*, 45. Arcus nomine, Scripturæ sanctorum intelligitur, *vii*, 179. Arca Domini quas sagittas habeat, et que vasa mortis, *ibid.*, 180. Arcus iniquorum, insidias ipsorum, *viii*, 74.

ARCA civitas, *ii*, 134.

ARCA Dominica, Ecclesia, *iv*, 325. Arca Domini in qua nunc triticum, non sine palea, *xvii*, 308; *xx*, 303. Arca ante ventilationis tempus non deserenda, *vii*, 323.

ARCELATUS, *xxxii*, 130.

ARIELATUS, æquilibrium in consue Cellam, *xxviii*, 424, 437, 483; *xxiii*, 130; *xxviii*, 85.

ARENÆ maris nomine, infirmi et carnales in Ecclesia intelliguntur, *xxviii*, 197.

AREOPAGUS Atheniensium curia, *xxv*, 256. Unde sic dicitur, *iii*, 442.

ARGENTINUS deus, dei Zecæliani filius, *ii*, 193.

ARGENTUS, *xxviii*, 353.

ARGENTUM probatum, *vi*, 188. Argento probati, qui? *xi*, 251. Non probatum est argentum habere, sed male habere, *xxiv*, 106.

ARGENTUS in Priscillianistas aut nesciens irritat, aut ejusdem haereticis rebus implicatur, *xxi*, 317.

ARGENTUS PRIMUS regnavit Inachus, *lxxi*, 493. Argus non Argivi unde sic dicit, *ibid.* 441. Series regum Argivorum, *ibid.* 433, 434. Argivorum regnum simul cum Abrahæ nepotibus ortum est, *ibid.* Argivorum regni occasus, *ibid.*

ARGUS, filius Apis, rex Argivorum, *lxxi*, 437. Argus post obitum ut deus haberi coepit, *ibid.* 438.

ARGENTI mali, *xvii*, 239; *xviii*, 458. Neque consentientes stis malis, ut approbatis; neque negligentes, ut non arguatis; neque superbiales, ut insultantes arguatis, *ibid.* 439. Argui in misericordia; qui non odio arguit, *xxi*, 369, 370. Argumentum in ira Dei quidam, et non emendationibus; quidam vero in emendatione fient salvi, *viii*, 124. Argui non vult in ira Dei quisquis in hac vita sanari desiderat, *vii*, 155.

ARIDUM. Non omne aridum terra est, *vi*, 172.

ARIES hærens cornibus, figura Christi crucifixi, *vii*, 414. Aries rubricatus figura Christi et Martyrum, *vi*, 278. Christus ex virgine incarnatus, pastor, ovis et aries, *xxiii*, 70.

ARIMENENSE concilium, *xxix*, 4; *xxx*, 36, 106; *xxvii*, 250, 251. Arimænis concilii anteauctoritate non se teneri dicit Augustinus, *xxx*, 4.

ARISTOTELIS philosophus Socraticus, volupiatum summum bonum esse dixit, *ii*, 363; *iii*, 498.

ARISTOTELIS filius Alexandræ reginæ Judæorum, *lii*, 509. Prima apud Judæos et rex et postea factus est, *ibid.* Vincit dicitur Romanis, *ibid.*

ARISTOTELIS, tragicus actor, saepe ad Philippum legatus ab Atheniensibus missus, *lii*, 73.

ARISTOTELIS rex a Romanis victus, *lii*, 129.

ARISTOTELIS sectam Peripateticam condidit, *lii*, 180. Aristoteles vir excellentis ingenii, eloquio Platoni impar, *lii*, 189. Cum Platone consueti visus, *li*, 106. Aristoteles loquente Christo apud inferos, comprehensus, *xii*, 376.

ARITHMETICA non est ex instituto hominum, *vi*, 368.

ARIONS Methymnæ nobilissimi cithariste fabula, *xi*, 38.

ARIUS, *xxi*, 464; *xxvii*, 194, 495. Hæresis, a quo Ariani, *xxvii*, 236. Arius non intravit per ostium in civitatem, *xxvii*, 497. Arii hæresis de Filio Dei, *xxvii*, 486; *ix*, 301; *x*, 142; *xii*, 180; *xxx*, 352. Arium et Eunomium Pascentibus anathematizat, *xri*, 326. De aeternitate Verbi inter Joannem ut Arium faciendo electo, *xxiv*, 143. Arium calceam erigenti occurrit Paulus, *ibid.* 140.

ARIANI, *xvii*, 203; *xxvii*, 218, 338, 527. Ariarum fides de sancta Trinitate, *xli*, 344. Patris et Filii et Spiritus sancti diversa substantias esse dicunt, *xx*, 444. Patrem invisibilem dicebant, Filium vero visibilem, *xvi*, 85, 86. Patrem invisibilem, Filium vero et Spiritum sanctum visibiles dicebant, *xli*, 160; *xvi*, 85, 86. Ariani putant substantiam Filii Deo nullo assumpto corpore, per se ipsam esse visibilem, *v*, 443. et Patrem solum esse invisibilem, *ibid.* 444.

Ariani Filium Dei negare verum Deum *xxx*, 369. Dicunt aliud esse Patrem, aliud esse Filium, *xvi*, 129. Patrem dicunt non genuisse id quod est, *xi*, 374. Negabant Filium esse æqualem Patri, *xx*, 411, 480; *xvi*, 115, 160. et Spiritum sanctum Filio *xvii*, 116 et *seq.* Refelluntur, *xv*, 175, 218, 215; *xvi*, 127. Ariani aut non collant Christum, aut non unum deum colunt, *xxx*, 87, 92. Ariani docent deos et dominos consequentes adnatebant, *xxx*, 102. Christum sine anima carnis suscepisse sentiunt, *xxvii*, 296, 297. Vide CARISTUS. FILIUS. Ariani diversas dicere naturas Patris et Filii conveniunt, *xxx*, 117, 118. Ariani per Filium injuriam, Patrem falso honorant, *xxx*, 196. Ariani ejusdem interrogationis utrum Deus volens genuerit Filium, an nolens, quomodo responsum, *xxxi*, 87.

Ariani peccabant in Spiritum sanctum, *xi*, 476, 477. Ariani refelluntur asserentes Patrem majorem, Filium minorem, Spiritum sanctum multo inferiorem, *xxvii*, 46, 69, 104, 131, 148, 162. Ariani refelluntur, *xix*, 18, 20, 79, 134, 194, 200, 557; *xx*, 262; *xxi*, 390; *xxvi*, 16, 38. Ariani minus intel-

ligentes quam Judæi, *xvii*, 24. Concilium Sardicense, quod Donatistæ proferebant, Ariarum fuisse advertebat Augustinus, *xxviii*, 448.

Ariani Sabellianos non esse criminantur, *xxvii*, 261; *xxviii*, 352. Ariandum Sabellianos fugant, in pejus aliquid incidunt, *xxviii*, 354. Ariani Donatistis sibi sociare tentantur, *xxviii*, 449; *xxvii*, 413. Ariarum fidem ipsi Donatistæ aliquando professi sunt, *xi*, 440. Inter errorem Ariarum et Donatistarum quid intererit, *xi*, 441. Ariandus et Phlothinus, ambo hæretici, adversum se divisi, *xxviii*, 289. Ariani damnati, *xxvii*, 104.

Ariani ad Ecclesiam redeuntibus gradus honoris servabantur, *xl*, 475. Hoc displicuit Luciferi Calaritano, unde et in tenebris schismatis cecidit, *xvi*, 475. Quidam reges ab Ariarum hæresi conversi, *xxx*, 84. Ariani rebaptizant, *xxvii*, 71, 449, 180, 237. Persecutio per Arianos facta, *xxvii*, 206. Imperiales leges contra Arianos, *xxx*, 5. Ariani toto orbe abjecti, *xxvii*, 134. Ariana hæresis Augustini tempore pene extincta, similis cadaveri putrescenti aut homini animam agentis, *xx*, 441. Arianos olim mortuos et resuscens, *xxvii*, 458. Ariarum sermo, seu synopsis dogmatum eorum, *xxix*, 435. Ariani Patrem mutabilem et imperfectum effingunt, *xxvii*, 148, 149.

ARMA dextra et sinistra, *viii*, 172; *x*, 408. Armatur Deus pro nobis, *vii*, 4. Magnam spectaculum est videre Deum armatum pro te, *ibid.* Armatur Deus quomodo intelligendus, *xxi*, 119, 120. Arma Dei, si bene profecerimus, et nos erimus, quomodo, *vii*, 4, 3. Arma contra tentationes fortissimum, desideria æternæ vitæ, *xii*, 285. Arma quibus expugnator inimicus et invictissimum scutum, *vii*, 150, 151. Arma contra diabolum, *xxvii*, 41. Arma nostra comburenda sicut igni, prius quam armet nos Deus armis Evangelicis veritatis, confidenter, *viii*, 331. Arma tentationum deorum detracta, *li*, 145. Arma diaboli, *xxvii*, 39.

ARMATITER OCTAVUS rex Assyriorum, *lii*, 434.

ARMANENSIS fundus, *xxviii*, 24.

ARMA et pignus in quo differant, *xvii*, 371; *xxx*, 340; *xxxi*, 10.

ARREPTITUS, *li*, 64. Arreptitii idolorum, tanquam rana de paludibus, *viii*, 326.

ARROGANTIA non ita evadit, ut veritatis relinquatur, *xvi*, 481. Cum omnis arrogantia odiosa est, tum illi ingenii et eloquentiæ multo molestissima, *xvii*, 111.

ARS undecidit, *ii*, 192. Ars in animo residet, *ii*, 224; *xxvii*, 425. Ars affectu quadam animi, *i*, 500. Ars constat imitatione et ratione, *i*, 232. Ars genus triplex, *iv*, 494. Artium omnium lex, æqualitas et unitas incommutabilis, *iv*, 363. In artibus sapientia, quo sensu, *vi*, 56. Vide STUDIUM. Ars non habet vitium, non novit, *viii*, 32. Ars Dei nasci vult et iudicat vult, *xvii*, 307.

ARTIS genus duplex, *i*, 276. Artium liberalium utilitas, *i*, 209. Ars vulgaris quæ, 361 et *seq.* Artem malam quæ delegerit esse vitam transigant; puniendi sunt; quia inde se volunt pascere, unde offendant eam a quo nascitur, *xxvii*, 127. Artium professores unde sic appellatur, *iv*, 110. Artium cognitio aliquid convertit ad intelligentiam Scripturæ, *iv*, 494. Ars in brutis non reperitur, *i*, 392.

ARTIFEX vilius est, qui non habet artem suam pecuniaria mercede venalem, *ii*, 314.

ARTIFEXIA discere, quam pœnale sit peius, *iv*, 187. Artificiorum forma per artifices manuum trajectura sapientia Dei, *xxviii*, 126.

ARTIUM seu Artemionis hæresiarum, *xxvii*, 229.

ARTIUM ET ARTEIUS, *xxvii*, 371.

ARTICULI temporum quinque, *xxx*, 486, 332.

ARTOTYRIÆ hæretici unde sic dicit, *xxvii*, 225. Artotyritas jungit Pezuzianis Epiphanius, *ibid.*

ARTEMIONUM libri superstitionis, *iv*, 480.

ASAPH interpretatur Synagoga, *xv*, 333; *ix*, 437, 459; *x*, 72. Congregatio, *ix*, 3; *x*, 104, 131.

ASBESTOS Arctas lapis, semel accensus non potest extinguiri, *iv*, 163, 171.

ASCARIUS, filius Æneæ, tertius Lati-

rorum rex, *iii*, 437. Albam edificat, *ii*, 128.

ASCATADES, rex Assyriorum, *iii*, 444.

ASCENSIO. Dies Ascensionis diei natalis Domini comparatur, *xxiii*, 224. Ascensionis mysterium fidem confirmat, 226. Christus ascendens in cœlum non descripti homines, 227. Ascensionis veritas certa fuit testimonio Apostolorum, 229. Comparatur iterum diei Natalis et Ascensionis Domini, 230. Christus ascendit rediturus, 231. *Vide superius* ASCENSIO.

ASCENSUS. *Vide* ASCENSUS.

ASCITE heretici, *xxvii*, 241.

ASCLEPIUS, nepos Z-culapii, *ii*, 410.

ASELUS, diaconus, *xi*, 318.

ASIALUS Domini, populus mitis, *vii*, 464, 524.

ASIA totius orbis ad numerum partium tertia dicitur, ad magnitudinem quarta reperitur, *iii*, 432. Asiae dimensio, *iii*, 461. Asia nomen provincie, et etiam terre partis terre, *iii*, 318; *vi*, 546. Asia antiochia subyogata, *iii*, 461. Asiam pene universam Seythæ aliquando tæmerunt, *vi*, 569.

ASLATICÆ luxuria, *ii*, 147.

ASINA Balaam loquens quid significet, *vi*, 471.

ASINUS Pollio, *xxix*, 74.

ASINUS ATRÆUS, liber ab Apuleio scribitur, *ii*, 454.

ASPASIS Paternus, proconsul, *xxi*, 98.

ASPER grammaticus, *xvii*, 248.

ASPIS ne audiat vocem incantantis, aliquid unam aurem terret, et de cauda obturat iterum, *ix*, 35, 37; *xxi*, 138. Aspidi comparatur surdū verbum Dei audire volentis, *vii*, 197 et *seq.* Aspides insidiosus, *ix*, 42.

ASPISIDE, *vi*, 281.

ASSARACH domus, id est, Romani, *vi*, 90; *iii*, 259.

ASSUR figurate pro diabolo, *x*, 135.

ASSURUS, *xxxi*, 442.

ASSURUS civitas, *xxxi*, 468; *xxiii*, 409, 431, 462.

ASSURATUS, *xxxi*, 233, 353.

ASSYRII interpretatur Dirigentes, *x*, 89. Assyriorum regnum, a Nino longe porrectum, *ii*, 172. Assyriorum regnum,

Asia universæ, excepta India dominabatur, *iii*, 318. Assyriorum regnum florentissimum, *iii*, 431, 432. Floreat Abrahæ temporibus, *iii*, 318. Assyriorum regnum, mille diesentis et quadringula annos permansit, *ii*, 174; *iii*, 459. Assyriorum regnum ad Medos translatum, *ii*, 173; *iii*, 459. Assyriorum regnum quo tempore desit, *ii*, 459. Assyriorum regum series, *iii*, 431, 434.

ASTAROTE et Astarte nomen Junonis, *vi*, 373.

ASTERISCI, in codicibus Grecis significant que habent Hebraei, nec habent LXX Interpretes, *vi*, 195; *ix*, 275.

ASTERIUS, Cretensium rex, *iii*, 445.

ASTERIUS subdiaconus litteras Hieronymi ad Augustinum retulit, *xxix*, 28, 45. Asterius creatus episcopus, *xxix*, 93.

ASTERIUS Seythopolitans Psalms interpretatus est, *xxix*, 71.

ASTROLOGIA, ejus inventio, *xxix*, 396. Astrologia, magnum religiosus argumentum, tormentumque curiosis, *ii*, 307, 308. Astrologorum vana divinationes, *i*, 20; *xv*, 66, 92. Astrologia fatalis stellas homines colligat, et corpus secundum duodecim caeli signa compositum voluit Priscillianiste, *xxvii*, 244.

ASTROLOGORUM hugo refutantur, etc., *xxviii*, 161. Astrologi unde vera referantur, *ii*, 227. Astrologorum perspicacia et cœcitas, *xviii*, 275. *Vide* MATHEMATICI.

ASTUTI, male cordati intelliguntur, *v*, 518.

ASYSTATON, *xxvii*, 241.

ASYLUM consuevit Romulus et Remus, *ii*, 59. Asylum Romanum, una quedam remissionis peccatorum, *ii*, 251. Asylum Apostolorum longe tutius, quam decorum, *ii*, 9.

ATHANASICI regis Gotthorum persecutio in Gothia adversus Catholicos, *iii*, 523.

ATHANASIVS Alexandrinus episcopus Catholicus, *xxxi*, 412. Vi vi magno constantie, et fidei sanissime, *xxxi*, 230, 254. A Constantino specialiter querebatur, *xli*, 283. Pro utilitate Ecclesie se servavit, *xli*, 286. Athanasii tempore

omnis pene mundus a fide Apostolorum dilapsus, *xxvii*, 250. Ex DCL episcopis vii septem cum Athanasio in Trinitatis confessione permanserunt, *ibid.* Athanasius modulationes in Psalmorum cantu non probabat, *xxv*, 268. Mos ille cantandi non improbatus ab Augustino, *ibid.*

ATHANASIANI vel Homoniani vocabantur ab Ariani Catholicis, *xxvii*, 250, 251.

ATHENARUM civitas sub Cœopre rege vel instaurata est, vel condita, *iii*, 440. Athenæ inde dicitur, *iii*, 441. Sub Cœopre rege se dicitur, *iii*, 439. Quæ occasione, *iii*, 441, 443. Athenis nihil habuit Græcia clarius, *iii*, 441. Athenis non parva ex litteris et philosophis gloria accedit, *iii*, 432.

ATHENIENSIS in omni literatura apud omnes fama, *xix*, 256. Athenienses clarissimi in Græcia, plus fama, quam re ipsa, *iii*, 431. Athenis loquacissimas philosophorum hæreses extiterunt, *xxvii*, 314. Atheniensium regnum in rempublicam mutatum, *iii*, 458. Athenienses formine publicis intererat consultationibus, *iii*, 434. Quære et publicis consultationibus expulsa, *iii*, 434.

ATHENS quomodo convincendus, *xxvii*, 307. Nonnihil pro Deo habet, cui cultum impendi, *ii*, 375.

ATLAS astrologus rex Mauritanie, frater Promethei, materius avus Mercurii majoris, *iii*, 496. Cursum solis, luna ac sidereum primus observavit, *ii*, 375 et *seq.* Quare cœlum portare fingitur, *iii*, 439. Atlas latuarus, *xxviii*, 402, 406, 515.

ATLAS DIGNUS, *iii*, 439.

ATLANTEICÆ philosophi, *ii*, 376.

ATOMI, principia rerum secundum Epicurum, *ii*, 369. Atomorum concursus fortuito, et mundos innumerabiles, et animata, et animas, et deos ipsos fieri dicit Epicurus, *xxix*, 382. Relehitur a Cicerone, *ibid.* Atomus in corpore et in temporis, *xxi*, 438, 437.

ATRIA, ampliora spatia domus intelliguntur, *xxi*, 222. Atria Domini pro futura beatitudine, *x*, 145, 158, 518. Atrium sanctum Domini, Ecclesia Catholica, *x*, 439.

ATYS formosus adolescens, abscisus, *ii*, 291. Atys fabula, *ii*, 344.

AVARITIA quid, *iii*, 73. Avaritia est veli esse divitem, non jam esse divitem, *xviii*, 416. Avaritia crescit copia, *x*, 417, 448. Avaritia inexplabilis, *xviii*, 163, 191; *xii*, 485. Avaritia peccat et dives est natura, *xviii*, 204. Avaritia fauces major pecunia non claudit, sed extendit; non virgatis sed accendit, *xviii*, 96. Avaritia saepe crevit in his qui lasciviam compresserunt, *xxvii*, 201. Avaritia grave peccatum, *xxvii*, 205. Quæ est mali hominis, non Dei, *xii*, 146. Avaritiam emittit et pœna, *xix*, 506. Avaritiæ onus, *xix*, 404. Avaritia catena pedum, *xvi*, 383. Avaritia inimica Christi, *x*, 464. Damna eorum qui per lucra peccant, *xii*, 69. Avaritia hoc est velle plus quam fas est, malorum omnium causa, *xxvii*, 405. Avaritia excutitur specie pietatis erga filios, *xvii*, 239.

Avaritiam non in solis nummis, sed in omnibus, que inmodice capiuntur, intelligenda, *xxvii*, 405. Avaritia quam vult etiam ipsa auferre, *xviii*, 395. Avaritia quedam est in libidine et in idolorum, *xviii*, 593. Avaritia pro amore privato ponitur, *v*, 530. Qui sursum reputat, cavat ab omni cupiditate, *x*, 498. Amat et avaritia unitatem, *vii*, 212. Avaritia plures alicit, quam perit, *ii*, 311. Avaritia consilium imprudens et stolidum, *xviii*, 421, 422. Consilium Dei id jubens, quod avaritia, *xviii*, 423. Avaritia aliud contra Deum jubet, aliud Deum contra avaritiam, *ix*, 27. Avaritia omnis precedenda, *xviii*, 388, 393.

Avaritia remedium, *xii*, 53. Christiani que fugiende avaritie doctrina traditur, *xix*, 409. Avaritie dura juvenili impigre obeditur, *xvii*, 498. Avaritie homo servil, non Deo, *xx*, 354. Avaritia jubet dura et obediatur levia Deus, et non obediatur, *xii*, 144. Ab avaritie et luxurie iugo Christus liberat, *xvii*, 421. Avaritia omnia a nobis circumciditur, si gratis colatur Deus, *xi*, 430. Ab avaritie sordibus purgat amor sapientis, *ii*, 323. Ut sacculus tuus impleatur nummis, anima tua ferat curis, *xvii*, 217. Avaritia, cum arguitur, in-

cepti odisee et criminari, xxi, 144. Avaritia verbis apud avanos damnatur non factis, xix, 498. Avaritia et luxuria dominæ duæ contraria jubescentes, xviii, 420. *Vide* PEDIUM.

AVARITIA sancta, xviii, 420.

AVARITIA vitæ æterna optima, v, 332.

AVARI. Non essent homines amatores pecunie, nisi eo se putarent excellentiores, quod sunt ditiores, v, 530. Tanto avari sunt homines quanto elati, xxi, 513. Avarorum adagium: Quantum habebis, tantus eris; frange lunam et fac fortunam, viii, 475; xxvii, 117; xviii, 303. Avarus est non solum qui rapit aliena, sed et qui cupide serrat sua, xviii, 500. Avari vel sua cupide servantis periculum, xviii, 504. Avarus suorum reconditor damnatur, xix, 511.

AVARI hydrops, xviii, 228; xxi, 503.

AVARI ostius quam et quom multus, xviii, 218.

AVARUS quasi metus auri, xxi, 183, 200. Auro torquetur unde misericos adjuvat, xviii, 94.

AVARI pauperes, ii, 324, 325. Avarus non tam habet, quam se credit habere, xxvii, 418.

Fides ei potior proponitur, *ibid.* AVARI insania, viii, 165 et *seq.*

AVARUS minitram lucis facit Deum, viii, 423.

AVARUS lucrum invocat non Deum, viii, 423; viii, 491.

AVARUM crudelitas, xxi, 296.

AVARUM sarcina, pauperibus eroganda minuenda, xviii, 416.

AVARUM inepta excusatio, xix, 502.

AVARUM falsa pietas in filios, xvii, 239; xviii, 422.

AVARI excusatio crudelitatis filiorum obtento, xviii, 416.

AVARI vocem habet pietatis, sed excusationem habet iniquitatis, viii, 166.

AVARI filio mortuo sua pars transmittenda, xviii, 424.

Mortuo filio debetur, quod vivo servabatur, xviii, 425.

CHRISTUS filiis annumerandis in patrimonii divisione, xviii, 425; xxvii, 116.

AVARI formice comparati, v, 381.

AVARI in quosdam avarus cæcos, xviii, 418.

In eos qui res alienas concupiscunt, viii, 212.

AVARI laborant, ut habeant unde implent arcem, perdat securitatem, xvi, 581.

AVARUS cum labore amat quod amat, sine labore amat Deus, xvi, 580.

AVARUS est Deus ad salutem nostram, xviii, 309.

AVARUS et amor Dei, xviii,

17, 18. AVARE, Deus si ad te veniat sine auro et argento, non vis illum? Quid fili de his que fecit Deus sufficit, cui Deus ipse non sufficit, viii, 423. AVARUS quid sufficit, si Deus ipse non eis sufficit, xvii, 335. AVARUM colloquia cavenda, xvii, 419.

AUCTORITAS. Geminio pondere impellimur ad discendum, auctoritatis et rationis, i, 107, 185, 194. Tempore auctoritas, res autem ratio prior, i, 194; xxvii, 403. Ad discendum, auctoritatis credere, magnum compendium, i, 256. Auctoritas duplex, divina et humana, i, 195. Rationi corroboranda hominum auctoritatem querere est imbecillitatis, *ibid.* 450.

Auctoritatis culmen lumenque rationis, in uno Christi nomine, atque in una ejus Ecclesia constitutum est, i, 199. Auctoritate divinitus constituta, velut gradu quosdam ad Deum attolimus, xxviii, 41. Auctoritas divinitus constituta quomodo non movet, xxviii, 41. Auctoritate decipi miseram est, sed certe miserum non moveri, xxviii, 40.

Auctoritas utilis ad bonos mores populi persuadendos, xxviii, 42. Bonorum vita facillime, non disputaliorum anagogibus, sed mysteriorum quibus intimatur auctoritate, purgatur, i, 496. Juvat sequi auctoritatem et præcepta sapientum, et per hæc loqui sibi Deum credere, i, 316. Auctoritas legit canonica non constituitur in scriptis Doctorum, xxviii, 37. Disputatorum quæsiolabiles sententias, non lausquam auctoritas canonica, xxviii, 400.

AUCTORES sacri patres esse debuerunt, quare, xvii, 612.

ACCIPES insidiosus, xxviii, 5.

ACCIDENTES et Catechumeni, xix, 434.

ACTORUM. Auditorum erga doctores officium, xvii, 363. Auditor negligens, prædicatoris vitia ne consistat, xix, 528.

AUDITORES, terre nomine significati; prædicatoris cæli, x, 440. Auditores quinam carnales, quinam spirituales, xvii, 366. Auditorum verbi divini, alii edificati super petram, alii super arenam, xix, 527. Auditorum exclamatio, xvii, 332; xxi, 40, 63, 105.

AUDIRE coram Deo, quid, viii, 327. Audiat Deum qui vult audiri a Deo,

xvii, 348. Non audire, quasi non edificare, malum est, xxi, 350; xix, 527. Audire et non facere, in arena edificare est; nec audire nec facere, nihil edificare est, xi, 92. Qui bona audit et mala operatur, dulci pluvia compluitur et spiritus generat, xi, 100. Quomodo fortis poterit esse in faciendo, qui deficit in audiendo, x, 402. Audiendo credimus et credendo videbimus, viii, 309. Prius audi, postea vide, viii, 356. An audire et auribus percipere differant, viii, 366. Audire vocem laudis, est intelligere intus; quia quidquid in te mali est, tuni est; quidquid boni est, Dei est, viii, 327. Audire verbum Dei totius est, quam predicare, xix, 520. Audimus magis optet servus Dei, quam dicere, xii, 350. Audire, trahi et discere a patre, xxxv, 73. Omnis qui audit a patre et dilecti, venit ad Christum, *ibid.* 71, 72. Audire et discere, est manducare, xii, 455.

AUDITORES apud Manicheos, xviii, 290; xxxii, 160. Merito a mandatis Evangelicis alienati, xxviii, 265. Auditorum suorum animas in electos aut in electorum eces rotas, arbitratur Manichei, xxvii, 293. *Vide* MANICHEI. AUDITORES fit ex pressione aeris, vi, 168. Auditor duplex, bonus et malus, viii, 39; x, 443. Auditori libido etiam in divinis canticis, xxxv, 293, 294.

AUGURUS, nomen iunni, iv, 262.

AUGUSTINUS rex Laus, deorum numero additus, iiii, 459.

AUGUSTINUS monachus, ii, 85. Unde dictus, iiii, 459.

AUGUSTINUS pulens, xxxvi, 202.

AVERTERE. Rogandus Deus, ut faciem non a nobis avertat, sed a peccatis nostris, xvii, 328.

AVERSIO voluntatis ab incammutabili bono ad mutabile bonum, vel proprium, vel externum, vel inferius, efficit hominem superbum, curiosum, lascivum, xviii, 349. Aversione a Deo, homo tebratur, conversione ad Deum, illuminatur, viii, 327.

AVES æquas a Deo creata, ut intelliguntur, xviii, 432. Aves non in firmamento volent, sed secundum firmamentum, v, 228. Aves in acre salubriori volare non possunt, v, 143. Aves quan-

drupes, xxi, 520. Avium vitæ et memor et gratulæ, et in nidis construendis et educandis foetibus, solertissima, v, 229. Aves pollet memoria, xxx, 248. Inter aves nonnullæ sunt que aquam non bibunt, v, 143. Aves, non animæ vivæ, sed volatilia animarum vivarum dicuntur, v, 229. Aves cur Abraham in sacrificio non divisi, xi, 137, 138.

AVO nomen patris aliquando tributur, vi, 19.

AVERRERE et tollere, quo differant, ix, 423.

AVGENDIAÆRESSIS sive Augendus arenis episcopus, viii, 98.

AVGURATIONES illicitæ in quo a signis licitis differant, iv, 146.

AUGURIA irridet Cicero, ii, 207.

AUGUSTINUS natus est idibus novembris, i, 114. Thagaste, municipio Africæ, xv, 32. Apud Mediterraneos natus atque nutritus, xxvii, 360. Madalurensis et fratres et parentes vocat, xii, 308.

Parentes ejus Patricius et Mœmia, xxv, 225. Ejus pater, municipis Thagastensis, admodum tenuis, xxv, 32.

Augustinus hominem pauperem et de pauperibus parentes, fide ac moribus disparis, xv, 16, 32. Fratris ejus Navigis, i, 114, 147.

Soror, monialis proposita, xii, 183.

Consobrinus, Lastidianus et Rusticus, i, 114.

Consanguineus, Licentius, xxviii, 330.

Severinus Donatista, xxviii, 478.

Mater ejus, et omnis domus, præter patrem, credebant in Christum, xxv, 46.

Augustini infantia, xxv, 8 et *seq.*

Unde loqui didicerit, *ibid.* 12, 21.

Augustini pueritia, xxv, 12.

Augustinus ab utero matris in Christiana religione fuit educatus, *ibid.* 16; i, 43.

Postquam a parentibus in catechumenorum gradu, *ibid.* 131. Signatus signo crucis et sacramento salis intatus, i, 43;

xv, 136. Sategebat Monica ut Deus pater esset Augustinus, xv, 17.

Pater ejus non evicit in eo jus maternæ pietatis, quod intus in Christum crediderat, *ibid.* 16.

Augustinus, stomachi pressu laborans adhuc puer, baptismum pie instantemque flagitavit, *ibid.* Reparata valetudine lapsus differtur, *ibid.*

Augustinus datur in scholam ut discat literas, xxv, 43. Refugit litterarum ru-

dimenta, ubi legere, scribere et numerare discitur, *ibid.* 18. Litteras Latinas amat, Grævas odit, *ibid.* 18. Latinas litteras inter blandimenta nutricum didicit, *ibid.* 20. Sentiebat tunc, ut poterat, Deum esse magnum aliquem, qui posset, etiam non apparentibus sensibus, audire et subvenire, *ibid.* 14. Quantum melior non in schola vapularet, *ibid.* 14. Fatur peccasse, minus scribendo, aut legendo, aut cogitando de litteris, quam exigebatur, *ibid.* 15. Ludere amabat, in certaminibus superbas victorias, et scalpi aureas sua fides fabellis, *ibid.* Immemorabilis mendacis falsitatis pedagogum, magistris, parentes, *ibid.* 26. Furta ejus domestica, *ibid.* Fraudulenta victorias aucupabat in ludo, *ibid.* Gulæ et iræ deditus erat, *ibid.* Quid recte vivere ipsi proponebatur, *ibid.* 13. Cura tantum erat ut disceret ferre, *ibid.* 31, 32. Ipsi in scholis sese exerceant, acclamatur præ multis coetaneis et condiscipulis suis, *ibid.* 24. Ob progressum in litteris *bonæ spei puer* appellatur, *ibid.* Reducitur a Madurais, in quam urbem, litteraturam atque oratoriam percipiendæ causa peregrinatus fuerat, *ibid.* 32.

Augustinus annum ætatis XVI in peritro domo intermissis studiis transiit genio ac libidinis indulgens, xxv, 28. Interposito odio reverenti vepres libidinum, *ibid.* Matris monitus, pro muliebrius habet, *ibid.* 33. Nunquam tamen in matrem contumaciosus, aut verbo dicitur, *ibid.* 32. Augustinus factum nocturnum committit, *ibid.* 34 et seq. Inter coetaneos pudebat eum minoris decoris, *ibid.* 33. Libebat malum facere, non solum libidine facti, verumetiam laudis, *ibid.* Hac de causa fingebat se fecisse, quod non fecerat, *ibid.*

Augustinus studiorum causa Carthagine mittitur ætatis anno XVII, xxv, 44. Capitur theatricis spectaculis, *ibid.* 45. Amore captus, *ibid.* Amari et amare dulce ipsi erat, magis si et amatis corpore frueretur, *ibid.* In solemnitate sacrarum celebratæ, intra Ecclesiam parietes concupiscit, *ibid.* 47. Ob quod peccatum a Deo verberatur, *ibid.* Augustinus, in schola rhetoris, magis est, *ibid.* 48. Studia ejus ad fora litigiosa tendebat, *ibid.* Augustinus, a moribus

protervis condiscipulorum qui eversores dicebantur, abhorret, pudore tamen impudenti, quod talis non esset, *ibid.* 48, 101. Sub id tempus orabat patre, *ibid.* 49.

Augustinus prosequitur studia, matre susceptis suppeditante, xxv, 49. Et adjuvante Romaniano ejus Moneate, 4. Augustinus Ciceronis Hortensio ad sapientis studium incenditur, 1, 112; xxvi, 48, 184. Ardebat revolare a terrenis ad Deum, xxv, 49. Quam alte a patre Christi nominis amore et reverentiam imitabatur, *ibid.* 50. Scripturnam negligit, et indignum quam Tullianæ dignitati compararet, *ibid.*

Augustinus adulescens, licens, catechumenus in Manicheorum hæresim incidit, xxv, 51; xxviii, 183, 398; xxxii, 530. A Manicheis deceptus, xxxii, 457. Augustinus familiaritate cum Mandatis et successu victorie de Christianis imperitis a se reportate deceptus, xxviii, 60. Quomodo per Manicheos Augustinus deceptus evaserit, *ibid.* 4, 5. Non electus, sed auditor fuit apud Manicheos Augustinus, *ibid.* 77. Ejus inter errores de Deo, xxv, 51, 83, 84, 85, 87, 106, 107, 146. Errores de Christo, xxv, 107. De natura mali, *ibid.* 108. Errores de veteri lege, *ibid.* 54, 55. Errores de peccati causa, *ibid.* 143. In cujus inquisitione torquetur, *ibid.* 143. De rationali et irrationali natura, *ibid.* 83. De terra fructibus, *ibid.* 59. Augustinus in Manicheorum hæresim alios inducit, *ibid.* 64. Inter illos Romanianum et Alypium, 1, 17; xxv, 125. In eorum nomine, scilicet ab anno ætatis XIX ad XXVIII persistit, xxv, 59, 96, 199; xxviii, 513, 589; xli, 526. Preconceptis ejus opinio de sanctitate Manichæi, xxv, 96. In differentiatibus ejus Augustinus proponebat, ad Faustum remittendatur, *ibid.* 97. Augustini convictum refugit Monica detestans errores ejus, *ibid.* 66. Apud Deum plangit ejus perditionem, *ibid.* Monica de ejus futura respicientia admonetur per somnium, *ibid.* et per episcopi ejusdem responsum, *ibid.* 62. Augustinus *filius Lecturmarum* ab ipso appellatur, *ibid.* 63.

Augustinus liberales doctrinas docet, xxv, 64. et rhetoricam, *ibid.* 65. primum Thagaste, *ibid.* 69, 366. Tum Carthagine, *ibid.* 101, 124. Quo impatientia doloris ex amici cujusdam sui morte, migraverat, *ibid.* 74. Necon illustrioris professionis gratia, 1, 41. Utraque in urbe andilorem habet Alypium, xxv, 122. Quem a circensium insania convellit, *ibid.* 125, 126. Vano gloriæ cupiditate ductus poetices agomen sulat, *ibid.* 64. Aruspicum sibi palmam in litterarum certamine promittentem detestatur, *ibid.* 66 et seq. Augustinus consulere solet mathematicos, *ibid.* 64. A quibus evocare eum frustra nititur Vindicianus senex, *ibid.* 65. et Nebridius, *ibid.* 68, 147, 148. Istud divinationis genus vanum esse intelligit dumtaxat, audita narratione Firmiani, et prorsus rejicit, *ibid.* 148. Augustinus concubivium fore, servatque ipsi theori fidem, *ibid.* 65, 107. Ex et filium suscepti, Adolescentum nomine, *ibid.* 130, 207. *Vide Annotatus.*

Augustinus categorias Aristotelis, et liberalium artium libros, amos natus ferme XX per se esse intellexit, xxv, 83 et seq. Ingenui Augustini quanta solertia, quæ perspicuitas, *ibid.* 86, 87. Deformiter et sacrilege turpitudine, in doctrina pietatis errabat, *ibid.* 87. Falsa tunc de Deo cogitabat, *ibid.* 86. Unde in amore eorum que tempore rapinatur, lapsus sit, *ibid.* 81. Augustinus libros de *Palæstro* et *apto dicit* aut tres scripsit, *ibid.* 80. Circiter annum ætatis XXV aut XXVII, *ibid.* 85. Quos Hiero, Romanæ urbis oratori nuncupat, *ibid.* 80.

Augustino diu optatus, diu expectatus Faustus venit Carthagenam, xxv, 90. Augustinus a Manicheis alienari incipit comperta Fausti imperitia circiter annum ætatis XXXI, *ibid.* 98. Non tamen omnino recedit, *ibid.* 100. Augustinus inveniendæ ac retinendæ veritatis desiderio, ab ineunte adolescentia flagravit, xxviii, 3, 4, 5, 24. Augustinus credit, precibus matris datam sibi cum mentem, ut inveniendæ veritati nihil omnino preponat, 1, 217.

Augustinus, pertusus licentiæ scholarum Carthagensium, Romanam navigat, xxv, 101. Invita et decepta matre, *ibid.*

102. Augustinus Romæ febri correptus periculo laborat, *ibid.* 103. In domo quidam Manichæi ubi convalescit, *ibid.* 105. Romæ jungebatur Manichæis, tam audioribus, quam electis, *ibid.* Ab insana coram de natura mali opinione, nondum liber erat, *ibid.* De inveniendâ apud Manichæos veritate desperat, *ibid.* Academicis omnia dubia assimulantibus, suffragatur, *ibid.* 106. Familiaritas Manicheorum, studium ejus ad verum indagandum iurifugebat, *ibid.* Errores ejus circa naturam, circa naturam Dei, circa incarnationem, *ibid.* Quid Augustinum in errore retinebat, *ibid.* 108.

Augustinus rhetoricam docet Romæ, xxv, 109. Sedatores Augustini discipuli Romæ, quam Carthagine, *ibid.* Multi ne mercedem magistro reddant, subito conspirant, *ibid.* Cur tale tunc odio haberet, *ibid.*

Augustinus Mediolanum mittitur a Symmacho urbis prefecto, rhetoricam docendi causa, xxv, 109. Augustinus excipitur benignè ab Ambrosio, *ibid.* Fjus amore captus, *ibid.* et lacrima delictorum, *ibid.* 110. Veritatem in Ecclesia Catholice inveniri posse desperabat, *ibid.* 110, 111. Audiendo Ambrosium, sensum veritatem admittit, *ibid.* 111. Manicheos relinquendos decernit, *ibid.* 112. Quid Augustinum a secula Manicheorum revocavit, xxviii, 5.

Augustinus movetur Helipoli disputatione, contra Manichæos apud Carthagenam, xxv, 108. Necon Nebridii contra eodem argumento, *ibid.* 142. Quo timore, qua cupiditate Manichæos reliquit, xxix, 292. Quo pacto a duabus naturis admittendis revocatus, xxviii, 101. Augustinus auditæ nimis aut alienis loci Scripturæ tractione, cognoscit fidem Catholicam defendi posse contra Manichæos, xxv, 111. Sed adhuc de omnibus dubitans catechumenus in Ecclesia Catholica esse statuit, donec aliquid certi elucet, *ibid.* 102. Ab errore facile resiliisset, si substantiam spiritalem cogitare potuisset, *ibid.* 112. Cur conatus Augustinus ad indagandum veritatem, inutilis, *ibid.* 116.

Augustinus ætatis anno XXX, nec Manichæus est, nec Catholicus, xxv, 113. Quid Monnice matri Mediolanum ad-

ventanti renouat, *ibid.* Ecclesie doctrinam magis magisque intelligi conuentione Ambrosio, *ibid.* 418. Necessitatem fidei et Scripturarum auctoritatem agnoscit, *ibid.* 420. Inhiat adhuc honoribus, lucris, conugio, *ibid.* 422. Ambitionis et cupiditatum vanitatem edocetur, visio nostro terra vine locantur et latante, *ibid.* 422. Augustinus pagnegrim habet in laudem imperatoris, *ibid.* 426. forte Valentianum minoris, *ibid.* Bautoni consuli pagnegrim dixit Mediolani, xxxv, 245.

Augustinus est anxius de vite ratione inueniã, xxx, 191. Conversionem de die in diem differt, *ibid.* 192. Augustinum ab inuendo conugio reuocare conatur Alypio, *ibid.* 193. Augustino uxor queritur, ut conjugatus baptizetur, *ibid.* 194 et seq. De eius futuro matrimonio reuelationem expellit mater, sed frustra, *ibid.* 193. Augustinus concubina in Africam redire perueniat, aliam ipse procurat, *ibid.* 435. Augustinus, a pugite carnalium voluptatum, metu mortis et futuri iudicii reuocatur, *ibid.* 198. Qui metus ab eius peccatore nunquam recessit, *ibid.* De vite communi agenda cum amicis delibatur, *ibid.* 195. Decem ferme venturi erant in unam societatem, quo ex numero hinc anni necessaria curarent, ceteris quietis, *ibid.* 196. Consilium istud abijcit, *ibid.*

Augustinus ætatis anno XXXI ignorantia tenebris involutus errat adhuc circa De naturam, xxx, 140 et seq. Verum contemplatione gradatim assuetus, peruenit demum ad id quod est, sed fignere aciem non ualet, *ibid.* 163. Augustinus credit in Christum stabili fide, sed informal, *ibid.* 148. et erronea, *ibid.* 164, 165. Paulatinè assuescit Ecclesie doctrinam, quam tanopere damnerat, *ibid.* 119. Rempque præfert Manicheorum doctrinam, *ibid.* 120. Ecclesiam Catholicam semper fidei commendauerat parentes, *ibid.* 111.

Augustinus qua via uenerat Catholicam religionem, xxvii, 24, 25. De Dei existentia nunquam dubitauit, xxx, 121. Non tamen reque de Deo sentiebat, qua congruum altius aliquid excogitare cuperebat, *ibid.* 121. Platoniorum librorum lectione ad inueniendam ueritatem

adiuatur, i, 143; xxv, 154. Ex his libris peritior quidem, sed infidior euidet, xxx, 166. Augustinus transit ad Scripturam sacram, maximeque ad Apostolum, *ibid.* 167. Cuius lectione mirum in modum proficit, i, 42; xxx, 168.

Augustino, anno ætatis XXXII displicet agere in seculo, xxv, 171. Amantem feminæ detinetur, *ibid.* Vis uale consuetudinis in Augustinum, *ibid.* 179. Ligatus erat non ferro alieno, sed sua ferrea uoluntate, *ibid.* 178. Quam implicatus olim uile huius mundi, xxviii, 6. Augustinus Simplificium adit, xxx, 178. Moxetur et angitur, audita a Simplificiano conuersione Victorini, *ibid.* 179 et seq. Moveretur audita uia Antoni, narrate Pontiliano, *ibid.* 181 et seq. et audita conuersione duorum agentium in rebus, *ibid.* 182, 183. Augustinus adulescens petebat a Deo castitatem, sed cito exaudiri nolebat, *ibid.* 183.

Augustinus scelesti in hortum sequente ipsum Alypio, xxx, 185. Spiritus eius et carnis lutetiam, *ibid.* 185 et seq. Augustinus nec plene uolebat, nec plene nolebat conuerti; ideo secum contendebat, *ibid.* 189. Plus in ipso ualebat deterris molitum, quam melius insulitum, *ibid.* 192. De diffidatibus ab ipso superatis, i, 42, 412. Augustinus ab Alypio paulum secedit, et sub fic se sternens, uim lacrymarum profundit ac Dei misericordiam deprecatur, xxv, 193 et seq. Augustinus uocis admonitio legit Apostolum et totum conuertitur, *ibid.* 192. Indicat matrem, *ibid.* 193. Gaudet mater, exultat, triumphat de filii conuersione, et Deo benedicit, *ibid.* Augustinus per Ambrosio a potissimum ab errore liberatur, et ab ipso baptizatur, xi, 430; xxxiv, 224, 225. Itans mare baptizatus est in Ecclesia non in uisero orbi terrarum, viii, 150. Conuersio Augustini fidelibus et quotidianis matris eius lerymæ concessa, xxxv, 356. Augustinus ocellum uitam amplectitur, abjecta omni spe seculi, xxx, 195. Deserere professionem rhetoricæ usque ad uindictales ferias differt, *ibid.* 198, 199. Quam paucissimum dierum in uindicta excusat, *ibid.* 199. Quamquam laud culpa uacasse non diffinitur, *ibid.* 200. Augustinus minus

docendi tandem deserit, *ibid.* 201. Cogente quidem dolore peccatoris, *ibid.* 199, 208; i, 18, 112, 146. Sed magis allicente desiderio uacandi Deo, xxv, 199; xxxviii, 293.

Augustinus, ferarum uindictialium tempore, in Verceudi uiam, Cassiacum secedit cum suis, xxv, 200 et seq. Ruris otium in studio sapientie insumit, i, 18. Inueniendi veri gratia dimidiã fere noctis partem peruij agere solitus, *ibid.* 147. Quotidianis fidelibus Deum rogat ut sanentur uulnera sua, *ibid.* 466.

Augustinus Ambrosium per litteras consulit quid potissimum de Scripturis sibi legendum sit, ut ad baptismum se digne comparet, xxv, 207. Isaiam legere iubetur, *ibid.* Augustinus libris aliquot illi conscribit et ad Nebridium epistolas, *ibid.* 201. Augustinus institutus discipulus Licentio et Trigeto curam adhibet, i, 18, 147. Quotidie ante cenam dimidium Virgili volumen audit, *ibid.* 463, 455. Ipsi morum præcepta tradit, xii, 498 et seq. Pueriles amulatioes et inanis iactantia mota reprimat, i, 165. Hanc rogat magistro mercedem reddat, boni sint, *ibid.* 166.

Augustinus inchoat libros contra Academicos, paucis diebus post secessum, exeunte anno ætatis sue XXXII, Christi CCLXXXVI, i, 18. Augustinus scribit librum de *Beata Vita* iulius nouenbris anni CCLXXXVI, quo ipse die in annum ætatis XXXIII progrediebatur, *ibid.* 108, 116. Disputat cum Alypio et Nebridio de finibus honorum et malorum, xxx, 138. Librus de *Ordine* edit eodem tempore, i, 147. Augustinus perfectus post modum libris contra Academicos, *ibid.* 46, 47. Recitatione Psalmorum uehementer afficit Augustinus catechumens, in uilla cum catechumeno Alypio feriat, xxv, 203. Psalmum quartum mellatur, aduersus Manichæos pie excipitur, *ibid.* 208. Augustinus dolore densum acerrimo cruciatur, *ibid.* 206, 435. Augustinus orat cum suis, et dolor fugit, *ibid.* 206. Augustinus *Solitudo* scribit ætatis anno XXXIII, Christi CCLXXXVII, *ibid.* 430. Quamuis tunc eius mors et affectus, *ibid.* 429 et seq.

Augustinus Mediolanum reuertitur nomen daturus inter baptizandos, *ibid.*

427. Ibi librum de *Anima Immortalitate* anno Christi CCLXXXVII scribit, 478 et seq. et inchoat libros *Disciplinarum*, xxi, 442. Augustinus baptizatur cum Alypio et Adeodato, i, 99, 40. Gaudium ejus spiritali post baptismum, fugiente omni sollicitudine anteactæ uitæ, *ibid.* Lacrymæ et motus pietatis ad hymnos et cantica Ecclesie, xvi, 208, 287.

Augustinus rediit in Africam cum suis suscipit, xxi, 210. Augustinus apud ætata Tiberina cum matre colloquatur de æterna uita, atque in eis contemplatione non ambo rapitur, *ibid.* 215. Vilescit ipsis mundus iste cum delectationibus suis, *ibid.* 217. Hinc elapsus vis quinque diebus agrorat Monica, et die nono egritudinis sue, anno ætatis LXI et ætatis Augustini XXXIII, corpore soluitur, *ibid.* 219. Mortem ejus laudat Augustinus, *ibid.* 220 et seq. Fumus pro solemniori more celebratum prosequitur absque lacrymis, *ibid.* 221. Augustinus orat pro ejus salute, *ibid.* 223.

Augustinus Romam moratur, ibique librus de *Morbis Ecclesie* et de *Morbis Manicheorum* anno Christi CCLXXXVII scribit, xxvii, 491. Ibi demum libri de *Libero Arbitrio* ab ipso inchoat eodem anno; postea autem in Africa anno CCXCV, absoluti, xxvii, 275. Augustinus reuersus in Africam scribit librus duos de *Genesi* contra *Manichæos*, circiter anno Christi CCLXXXIX, xxvii, 415. Sub id tempus absoluti librus de *Musica* quo Mediolani anno CCLXXXVII, inchoauerat, i, 32. Item librum de *Magistro* cum Adeodato, i, 323; xxv, 208. Librum de *Verâ Religionem* nondum presbyter, iv, 317, 318. *Vide infra* uia de operibus Augustini. Augustinus trans mare peregrinatus, alius iuui, alius rediit, viii, 130. Quandoquidem Africam recessit, xxxv, 168.

Augustini delicia, occupati Dei memoria, xxx, 257. Spes ejus nomini in magna ualde misericordia Dei, xxv, 237, 238. Augustinus ab actionibus necessitatis, quantum relaxari potest, ad De contemplationem reuerti, *ibid.* 280. Casta ejus delicia, Scripturæ diuina, *ibid.* 287. Si quid temporis liberum habet, in illis totum impendit, *ibid.* 286.

Augustinus, socorsum in solitudinem aliquando animo agilis, prohibetur a Deo, ut non sibi soli, sed aliis vivat, *ibid.* 284. Amor ejus in Deum vehementer, *ibid.* 33, 34, 231. Non dubia, sed certa conscientia Deum amabat, *ibid.* 231. Augustinus incitatur a diabolo ut signum a Deo aliquod petat, *ibid.* 273, 273. Dolet spectaculis aliquando se interfuisse, *ibid.* 43.

Augustinus juvenis, abjecta omni spe saeculi, dum quaerit ubi monasterium constituit, Hipponem venit, invivendi amici causa, quae secum in monasterio habere cupit servientem Deo, *xxi*, 347, 348. Augustinus monasterium Hippone instituit in horto dato per Valerium, *ibid.* Augustinus monasterium, *xxxv*, 142, 143.

Augustinus ante presbyteratum fama pollicet inter servos Dei, *xxi*, 348. Augustinum ad clericatum petunt Hipponenses, *xxxix*, 441. Augustinus apprehensus fit presbyter, *xxi*, 349. et ordinatur invitus, *xxxviii*, 299. Augustino Valerius predicandi onus imponit, *ibid.* 351. Augustinus spatium temporis usque ad Pascha petit, ut in saeculo vacet precibus et studio, *ibid.* 301. Augustinus rarissime tacere permixtus est, ubi comique Valerio praesente, loqui opus esset ad populum, *xli*, 423. Augustinus presbyter Hipponensis jam creatus, disputat contra Fortunatum Manicheum, *ibid.* 482. et hideo contra Felicem, *ibid.* 524.

Augustinus coepiscopio Valerii creatur, *xxxviii*, 359, 364; *xxi*, 348. imminente Christi natali, *ibid.* 358. Quam vehementer episcopatum timebat, *xxi*, 348. Augustinus a Megallo Calabrensi episcopo ordinatus, *xxxix*, 160. Tempore ordinationis lacrymas fundit, *xxxviii*, 300. Augustinus ordinatus est et sedit episcopus vivente adhuc Valerio, utroque ignorante id concilio Nicomense fuisse prohibendum, *xli*, 196. Augustinus Ecclesiam non tam praeseque quam professe desiderat, *xxxix*, 494.

Augustinus omnia dimittit, *xii*, 273. Non divitias dimisisse, sed ad divitias venisse dum episcopus factus est, sibi videri ait, *xxxix*, 441. Augustinus secum habet monasterium clericorum in

domo episcopi, *xxi*, 349. Augustino objectionem Petilianum, quod ab ipso monastice vita genus fuerit institutum, *xxxix*, 184. Augustinus calcatus fuit, *xviii*, 556.

Augustini domus vigilanti cura administrata, *xxxix*, 88. Augustinus solo victu ad corporis valetudinem necessariis contentus esse decernit, *xviii*, 6. Augustinus in victu et vestitu non decere se putat, nisi id quod caeteris sodalibus suis diaconis et subdiaconis conveniat, *xxi*, 363. Augustinus clericis non permittit aliquid habere proprium, sed bene de fratribus sentiens ab inquisitione dissimulat, *ibid.* 349. Augustinus suos foris prandere aut comare non permittit, *ibid.* 364. Hereditatem cuiusquam filii exhereditatis, non suscepit, *ibid.* 331. Scriberet dolet testamentum a Januario clerico factum, *ibid.* 350. Testamentum Januarii in gratiam Ecclesiae factum licet, irritum habet, *ibid.* Augustinus de suorum clericorum vita apud plebem agere cogitur, *ibid.* 357. Augustini cura de fama, *ibid.* 360. Augustinus statueret nullum ordinare clericum, nisi qui sanctae societatis propositum amplecti vellet, ut in postea si discederet, clericatu careret; mutato aliquando consilio, offert clericis licentiam discedendi, servato clericali, *xxi*, 353. Comperit denique sodalium suorum firma voluntate, clericorum alio expugnandum statuit, qui pauperis propositum violaverit, *ibid.* 364. Augustinus in communione usum credere vult, quae clericis suis adherentur a fidelibus, *ibid.* 363.

Augustinus nunquam abfuit Hippone licentiosa libertate, sed necessaria servitute, *xxxix*, 425. Augustinus in Mauritania Caesariensis necessitatis ecclesiasticae causa perrexit, *xli*, 39, 358. Missus a Zoelmo papa, *ibid.* 40. Augustino grave est prolixas epistolae scribere, ne officio pastoralis disti, *xxxix*, 349. Augustinus omnia alia officia etiam charitatis, dignitatis sui muneribus postposita, *ibid.* 340, 341. Consequitur per diem integrum se negotiis hominum, ut antea, implerari, *xli*, 197. Otium postulat ut scripturas vacet, *ibid.* Plebs Hipponensis acquievit ut Augustino propter curam Scripturarum,

per quinque dies hebdomadae nemo molestus esset, *ibid.* 196, 197. Augustinus quam studioso in lege Domini meditaretur, *xxxix*, 188. Ad divinas Scripturas non piam mentem afferens, aliquando decipitur, *xviii*, 109.

Augustinus in dicendo grammaticorum censuram non veretur, dum omnes inveniunt, *viii*, 464; *xii*, 214; *xvii*, 483. Augustinus non preparatus ex occasione sermonem habet, *xxi*, 316. Augustinus maluit in errore lectoris voluntatem Dei sequi, quam suam in proposito ante psalmo ad enarrandum, *xii*, 116, 117. Augustinus Scripturam gestat in manibus inter concionandum, *xv*, 435; *xvii*, 472. Augustinus legit ex codice, *xxi*, 443. Augustinus serpe verba non Latina dicit ut populi intelligant, *xii*, 68. Augustinus diebus sollempnibus differit concionem, quod multi sint quibus onerosus est Dei sermo, *xviii*, 102. Augustinus aliquid auditoribus mediando discentium relinquit, *xviii*, 174. In sermionibus ad populum, fatetur se semper vitasse questionem de peccatis in Spiritum sanctum, *xviii*, 393. Eam impulsis a Deo tractat, *ibid.* Augustinus a pauperibus interpellatus, laqueorum legalis rotat, monet, jubet eis medicum medicum, *ibid.* 266. Augustinus fatigatio in vigilia Paschae, *xii*, 150, 151.

Augustini prudens charitas in rudibus imbuedis, *xxv*, 513, 514. Augustini in reprehendis palam faminis modestia et verecundia, *xvii*, 443. Augustino concionantur acclamant auditores, *ibid.* 332, 427; *xxi*, 40. Inter predicationem Augustini, laerum auditoribus oborte, *xxxviii*, 350. Pugnae civitatis immanem consuetudinem apud Caesarem Mauritaniae Augustinus populo dissuavit, *v*, 100. Augustinus gaudium gratia se voluit, *xxxix*, 154. Augustini in predicando modestia, *ix*, 139, 140; *xii*, 107; *xiii*, 37. Augustinus non se commendat plebi, sed Deum, cui et ipse commendat, *xiii*, 68. Ad populum de loco quasi sublimior loquebatur, sed tunc more subdolis audientium erat, *ix*, 259. Augustinus suos hortatur ut ipsum bene viventes revesent, *xxi*, 217. Augustinus

non delectatur nisi profectibus auditorum suorum, *ix*, 259. et otium suarum bona via, *xvii*, 321. Augustinus salvus esse non vult sine ovibus suis, *xvii*, 320. Augustinus mercedem suam non vult securam esse perditis ovibus inobedientibus, sed his inventis, *xviii*, 401; *xxi*, 389, 390. Augustinus pastor non mercenarius, *ix*, 186. Augustini studium ad juvenes verbi Dei iniustus, *xxxix*, 482. Augustinus quae lecta fuerant, libro accepto a diacono, concito legit, *xxi*, 356. Augustinus Cyprinum in manus sumit et legit, *xx*, 91.

Augustinus antiquum fide appellatururum conditor, *xli*, 77. Augustinus laborat contra haereticos disputando, convincendo, conveniendo, terrendo, tamen omnes diligendo, *viii*, 183. Augustinus Fortunatum Manicheum in disputatione vincit, *xxxix*, 90. Cum Fortunato publicam disputationem habuit, *xxxviii*, 442. Augustinus trepidissime aggressus mysterium Trinitatis insinuandum ne tardioribus tediis faceret, gratias Deo agit secus contigisse, *xvii*, 150. Augustini manu subsignata epistola Leporini mittitur, *xli*, 240. Augustinus ad Proverbum et Cylimum scribit ut Leporium jam pronitentem et correctum suscipiant, *ibid.* 240.

Augustinus qua mentis affectione adversus Donatistas disputat, *xxxix*, 305, 307, 308. Quo animo ad refellendum concilium Carthaginiense a Cypriano habitum accedit, *xxxix*, 360. Augustinus a Donatistarum criminibus recensendis abstinet, eoquod ut potest excusat, *xli*, 332; *xxv*, 59, 60. Supplicium mortis ab aliquibus Donatistarum magnorum scelere reis amoliri conatur, *xxxix*, 4; *xxi*, 4. Augustinus literas scribit ad laicos Donatistas, *ix*, 6. Sententiam non Donatistas, *ibid.* 461. Ad unitatem Christum neminem esse cogendum senserat, *xxxix*. Mentem postea mutavit, *ibid.* 185. Augustinus legem Theodosii contra haereticos observandam sentiat, *xxi*, 461. Augustinus apud Giresenses locutus est, *ibid.* 98. Augustini torta versura, dum Donatista ad Ecclesiam revertens a fratribus repulsum est, *xxi*, 43.

Augustinus appellatus hæreticus ab iis quo eo nomine appellare possent, non appellat, xx, 592. Augustinus Donatistarum invidia felix perit, xi, 558. Augustini filii error in libro, xxxv, 106. Augustinus Orosio de Priscillianistarum hæresi et Origenis quibusdam opinionibus, uno libro respondit, xl, 370. Augustinus cæterique Africani episcopi contra Pelagianos excoeriti incipiunt, anno Christi CCCGLI aut CCCGLII, *ibid.* 7. Augustinus quædam de animarum origine sententias refert in libro de *Libero Arbitrio*, *ibid.* 492. De ea origine nihil definit, xli, 18. Augustinus cum Catholicis de animarum traduce accusatus, xxxvi, 437. Augustinum iam Manicheum esse, temere accusatur, xxxix, 435. Augustinus si Manicheus quia asserit peccatum originale, Manicheus et Ambrosius, xxxvii, 251, 257, 258, 273, 274, 275. Augustinus fatetur se non recte aliquid de gratia dei sensisse, xxxvi, 60. Episcopali iudicio contra Coelestium Cartilage habito non interfuit, xli, 348, 349. Gratiam negari in disputationibus Pelagianorum detestatur et horret, xxxix, 491, 522. Augustinus Apostoli mentem de electione gratia, primo non adæssecutus, xvii, 3, etc. Juliani libros ad Augustinum mittit Claudius episcopus, xli, 406. Augustinus opus aliud contra Julianum mittit ad Claudium episcopum, *ibid.* 497. Juliani calumnia adversus Augustinum de gratia et libero arbitrio, xxx, 280; xxxvi, 285. Julianus Augustinum Apollinaristam facere conatur, xxx, 364. Augustinum, Epicurum sui temporis appellat, *ibid.* 210. Epistola Primitas adversus Augustinum scripta, in consilio episcoporum damnata, xxxxi, 331. Augustino Patres duorum conciliorum Numentis et Cartaginensis curam Scripturarum imposuerunt, xli, 196. Honorius et Theodosius de hæresi Pelagiana scribunt ad Augustinum, *ibid.* 142. Testimonium quod Augustinus ex Sapient. cap. IV, vers. 11, attulerat, tanquam non canonice deficiant omnitendum Massiliensibus et Semplicianis, xli, 372. Augustini fides de sancta Trinitate, *ibid.* 330, 332, 345. Augustinum et

Hieronymum omnes hæretici detestantur, *ibid.* 76.

Augustinus Hieronymum summo affectu diligebat, xxxix, 117. Augustinus a libris Veteris Testamenti ex Hebræo versendis Hieronymum dehortatur, *ibid.* 36, 37. Quomodo libros Veteris Testamenti in Latinam linguam ab Hieronymo verti velt, xxxviii, 341. Hieronymum hortatur ut LXX versionem depravatam ac variantem, reddat Latina Veritatis, xxxix, 38. Hanc de LXX quam edidit Hieronymum interpretatorem petit, *ibid.* 120. Augustinus Hieronymi apologiam adversus Rufinum accipit, *ibid.* 45. Dolet inter tam familiares personas (Hieronymum videlicet et Rufinum), discordia malum extitisse, *ibid.* 48. Hieronymum rogat ut prodatur Origenis et hæreticorum errata, xxxviii, 418. Ab Hieronymo litteras postulat et scripta, xxxix, 35. Litteras ab Hieronymo accipit, xxxviii, 412. Julianus Augustinum assecum Hieronymi vocat, xxxvii, 278, 279.

Augustinus disputat cum Hieronymo de legis observatione, xxxix, 63, 69. Augustini et Hieronymi sententia de Legis observatione in quo differat, *ibid.* 69. Augustinus de Petro reprehensus a Paulo, xxxviii, 340, 416; xxxix, 56, 60, 62. Augustini sententia menti Cypriani et Ambrosii consentit, xxxix, 413. Augustinus adversus Romanum scripsisse se librum et Hieronymum misisse negat, *ibid.* 27. Augustinus in scribenda tractatu Hieronymi de Epistola gloriose requisivisse quendam Hierosolymis accusantem, *ibid.* 39. In Epistola Augustini ad Hieronymum quædam hæretica ipse Hieronymus iudicat, *ibid.* 40. Augustinus respondet Hieronymo cum humilitate, *ibid.* 43, 48, 49, 119. Hieronymum vultum petit, *ibid.* 44, 96, 119, et edoceri postulat, *ibid.* 98. Ad Augustini sententiam accessit Hieronymus, 35, 422.

Augustinus quantum veritatis studiosus, xxx, 293. Qua ratione indagande veritatis se comparabat, xxxvii, 7. Et que animi affectione de questionibus disputabat, xxx, 134, 135. Quomodo ad solutionem questionis ancipitis se compararet, xxxviii, 53. Augustinus resur-

rectionem corporalem futuram ante universalem, aliquando opinatus est, iv, 83. Quod instituitur præter consuetudinem, ut quasi observatio sacramenti sit, non approbat Augustinus, xxxviii, 521. idola Paganorum frangi non vult, nisi prius data potestate, xviii, 248. Consuetudo jurandi ab ipso victa, xix, 537, 538.

Augustini modestia inter laudes, xxi, 394, 395, 536. Quomodo se gerit ad humanas laudes, xviii, 236; xxi, 216; xxi, 275, 276; xxxviii, 304, 308, 330; xxxix, 338, 339. Augustinus scius falsis detractionibus mercedem crescere, hanc non vult cum aliorum detrimento, xxi, 366, 367. A reprehensore falsitatis, quamvis ejus non esset concisus, reprehendi, quam ab ejus laudatore laudari, malebat, xxx, 187, 224. Augustinus qualibus laudibus et a quibus laudari velt, xli, 297. Augustinum non tam delectant voces laudantium, quam voces confitentium, et facta rectorum, ix, 259.

Augustinus ut se habet ad tentationes libidinis carnalis, xxx, 258. et ad tentationes gula, *ibid.* 263. Augustinus ebrius nunquam fuit, *ibid.* 264. Ut se habet ad odorem illecebras, *ibid.* 266. Ut se habet ad secundam tentationis genus, ut se curiositas, *ibid.* 269 et seq. Ut se habet ad onerulum illecebras, *ibid.* Quomodo se gerit ad tertium tentationis genus, superbie, *ibid.* 274. Ut se habet ad voluptates aurium, *ibid.* 266.

Augustini modestia, xv, 239; xxxviii, 215, 236; lti, 41, 85, 88; iv, 108, 115, 266; xxxix, 432; xxx, 332; xxxvii, 365, 369, 402; xxxvii, 160, 170. Augustini pietas et modestia, xxxix, 432; xxx, 332. Augustini modestia post expositionem Scripturæ difficilioris, xviii, 503. Augustini modestia inter calumnias, xxxviii, 381, 382; xxxxi, 151, 154, 157. Augustinus detractiones hominum non timuit, x, 302. Augustinus a detractionibus se purgat, sed detractores non nominat, xxi, 363. Augustinus qualis in criminatibonibus et calumniis adversus eum prolatis, xxxxi, 151, 154, 157. Augustinum Tertullii oratoris vocabulo propter rhetoricam denotabat Petilianus, xxxxi, 159. De Augusto adhuc pres-

bytero cum malam in partem scripsisset, a sacro concilio veniam petivit et meruit, xxxxi, 160. Augustinum Manicheum esse dicebat, xxxi, 155, 159, 437. Et presbyterum Manicheorum esse dicebat, xxxxi, 161. Augustinum Academicum damnabile ingenium habere Carnedis dicebat Petilianus, xxxxi, 163. Et Messiani proconsulis sententia fuisse perensum temere dixit, xxxxi, 167. Augustinus quando cuique vel dicendo vel scribendo respondet, maledicta pro maledictis non respondit, xxxxi, 144. Ineptie Cresconii calumnie adversus Augustinum, xxxxi, 455. Augustini de sua conscientia fiducia, xxxii, 458. Augustinus nomina declinare nondum nosse concecit Cresconio, xxxxi, 337.

Augustinus Meliolum consilium; iustus apparet in somnis Eulogio Cartaginensi rhetori, loque Ciceronis exposit, xxvi, 614. Sepe etiam apparuit duobus infirmis, pariter et ipse nescius, xxi, 154, 156.

Augustinus amorem suum nihil disjungere ab eo quod a se invito abesse potest, xxxviii, 237. Augustinus in iudicando, aut aliquid mali suspicando de aliquo maxime cautus, xxxix, 80, 82. Augustini mansuetudo et misericordia in malos etiam occasione ejusdam tumultuose cæsi, xxi, 64 et seq. Augustinus satagit ut sibi reconsecratur episcopus, quem literis asperioribus foderat, xl, 155, 156. Juvens contra se arroganter scribens, libros benigno et æquo animo suscepit, xxxvi, 386.

Augustini humilitas, xxxix, 50 6; iv, 110, modestia, v, 480, 440, 501, 504, 518, 339; xxxvi, 365. Augustinus in Scripturis sacris nulla sibi latere ait, xxxviii, 523. Hebræam linguam ignorare se ait, xxxix, 252. Augustino lingua Græca parum familiaris, xxx, 262. Augustini modestia in definiendo, xxxxi, 435, 504. Eius amorem in accipiendis viri sapientis responsis, xxxvii, 625. Augustinus non vult se haberi magistram, xvii, 364.

Augustinus plus amat dicere quam docere, xl, 190; xxxviii, 238, 252. magis audire quam dicere, xl, 151. Augustinus jam senex non designatur ex ministerio et studiis adolescentium ali-

quid discere, xi, 425. Inter predicatorum, nebulosam nubem se dicit, xi, 109. Augustinus suis sermo prope semper displicet, xxv, 483. Non ita alius, *ibid.* 484. Augustinus non haeret periclitari et quisque Augustinum vincat; de se ipso ait, xli, 342. Augustinus de Verbi generatione loquens, ait: Si non potuero ego explicare, non rationem puteis, sed hominem defecisse, xix, 19.

Augustinus quid a suis lectoribus exposcat, xxx, 185, 186. Quomodo libros suos legi aut corrigi volebat, xxx, 293. Auctoritatem velut canonici scriptis suis tribui non vult, xl, 164; xli, 45, 46. Quantum scriptis suis tribui velit, xl, 90. Neminem vult se amplecti omnia sua, ut ipsius sequatur, nisi in his, in quibus ipsum non errasse perisserit, xxxv, 160. Augustinus meditationes suas, ne oblivione fugerent, stylo allegat, xxx, 186.

Augustinus cupit ut opuscula sua eo legatur ordine, quo scripta fuerunt, xli, 432. Augustinus tres libros contra Academicos scripsit, ut in spem reperendi veritatis reduceret, quos forte a feram comprehensione Academicorum sententia detulerat, xxviii, 254. Augustinus scribit Romae librum de *Quantitate animae*, circiter initium anni CCLXXXVIII, i, 244 et seq. Augustini libri tres de *Libero Arbitrio*, xxx, 307; xxxiii, 544. Hos libros ad Paulinum mittit, xxxv, 24. Augustinus scripsit de *Genesi ad litteram*, xxxviii, 247. Expositionem Genesim ad litteram neque impossibile esse, neque ipsi auctoritatis Scripturae repugnare, demonstrandum Augustinus suscepit, v, 461. Et de facto explicat ad litteram, v, 407. Duos libros de Genesi contra Manichaeos initio conversatus scripsit secundum allegoriam, v, 407. Quare, *ibid.* 406. In libro de Genesi loquitur Augustinus secundum proprietatem rerum gestarum, non secundum enigmata figurarum, v, 181. Quare Augustinus interpretando Genesim, sapius nihil afferat, v, 186. Augustinus in exponendis Scripturae ad litteram, succumbit, v, 439. Augustinus poetice nobilitavit libros de *Musica*, xxxix, 498. Augustinus

Romae absolvit libros de *Musica*, quos Mediolani anni CCLXXXVII inchoaverat, i, 322 et seq. Augustinus quo fine libros de *Musica* scripsisset, xxxix, 254. Augustini libri sex de *Musica* qui extant agunt de solo rhythmo, xxxix, 254. Augustini liber sextus de *Musica*, corum qui extant fractum omnem habet, xxxix, 252. Augustinus disponebat alios sex libros de Melo scribere, xxxix, 251.

Augustinus de *Religione Catholica* quidam scripsit, xxxviii, 286. Scripsit librum de *Religione* nonnullum presbyter, circiter annum CCCCX, xxvii, 596 et seq. Augustini liber de *Utilitate credendi* quo tempore scriptus, xli, 471, et quo animo, xxviii, 4, 5. Augustini liber contra *Adimantum*, xxxix, 491, 492. Augustinus de *Fide* et *Symbolo* sermonem habet, in plenario Africæ concilio apud Hipponeam, xli, 488. Augustinus libros contra Manichaeos ad Coelestinum misit, xxxviii, 294. Augustini libri duo ad *Simplicianum*, xxxvi, 189, 160. Libri de *Doctrina Christiana*, xxix, 10. Libri *Confessionum*, xxviii, 201. Confessionum liber tertius, xxxii, 160. Augustinus libros Confessionum circa annum CCCC edit, jampridem episcopus, 571 et seq. Augustini Confessionum libros petiit Darius, xli, 295. Augustinus Confessionum libri scripti antequam Pelagianus heresis existisset, xxxv, 187. Mores Augustini per id tempus, quo libros Confessionum scribit, quam sint, xxv, 296, et sequentibus ad finem lib. X.

Augustini opus contra *Fauftum*, vi, 128, 209; xlii, 351; xv, 398; xxxvii, 248; xxvi, 353; iii, 277; xxxix, 491. Augustinus opus de *Civitate Dei* politum, v, 531. Liber I de *Civitate Dei*, vi, 607. Augustinus libros de *Trinitate* juvenis inchoavit, editit senex, xii, 387. Libros de *Trinitate* absolutos et emendatos mittit ad Aurelium, xli, 387, 388. Augustinus libros de *Genesi* et de *Trinitate* citius edere non vult, quia periculosissimas questiones continent, quas discutere seculo necesse est, xi, 81. Augustini libri de *Trinitate*, de *Genesi* ad litteram contra *Fauftum*, xli,

538. Augustini *Breviarium de Trinitate*, xxxii, 40. Quo instituto et quo tempore Augustinus scripsisset libros XII de *Genesi*, xli, 537. Hos libros laudat Cassiodorus, v, 455. Augustini libri de *Bono conjugii*, xxxvii, 318. Augustinus scribit de *Bono conjugii* et de *Sancta Virginitate*, xxvi, 352, 365. Augustinus rogatus a Juliana scribit de *Professione viduitatis*, xxvi, 336.

Augustini opus de *Baptismo* partium Augustini operum, iii, 144. Augustini liber ad *Marcellinum*, xxxvii, 493, 503; xxxiv, 69; xxxvii, 259, 251. Epistola contra *Petilianum*, xxxii, 355, 356. Augustini liber de *Spiritu et Lettera*, v, 99; xxvi, 65. De *Fide et Operibus*, xxxviii, 219, 228. Augustinus communiorum scribit ad Fortunatianum Sicionensem de *Videndo Deo*, xi, 109. Augustini liber de *Natura et Gratia*, xxvii, 74, 88, 89. Augustini libri de *Civitate Dei*, xxvii, 229; xxx, 347; xxx, 512. Augustinus quinque priores libros de *Civitate Dei* absolvit, xli, 291. Augustinus adversus *Emeritum* disputat apud Caesaraem mense septembri anno CCCCXVIII, xli, 558. Quando scriptus est Augustini liber de *Nuptiis et Concupiscentiis*, xxxiv, 412; xxxvi, 173. Augustinus librum primum de *Nuptiis et Concupiscentiis* mittit ad Valerium comitem, xli, 166. Ex Juliani libris contra Augustinum decepta nonnulla ad Valerium comitem missa erant, xli, 166. Quibus respondit Augustinus in libro II de *Nuptiis et Concupiscentiis*, *ibid.* Adversus Augustini scripta de *Nuptiis et Concupiscentiis* scripta editi Julianus, xli, centia quatuor libros editi Julianus, xli, 166. Augustini libri contra *Julianum*, 166. Augustini libri contra *Enchiridon de Fide, Spe et Charitate*, xxxviii, 327, 334. Sermo de *Decem Plagis et Præceptis*, xi, 55. Liber de *Cura pro Mortuis* ad Paulinum, xxxviii, 292. Liber de *Gratia et Libero Arbitrio* causa perturbantis in monasterio, xli, 464 et seq. Augustini liber de *Corruptione et Gratia*, xxxvi, 139.

Augustinus retractat opuscula sua simul et respondit Julianum, xli, 257, 258. Augustinus senex scribit *Retractionum* libros, xli, 431. Quare con-

silium cepisset recensendi scriptiones suas, *ibid.* Augustini *Retractionum* libri quo fine et quando scripti, xxxvi, 160. Augustinus libros suos numero CCCCXXII esse cognovit, xli, 258, 570. Libri quidam post *Retractiones* ab eo conscripti, xli, 569. Augustinus Homilias non retractaverat anno CCCCXXII, post de epistolarum saltem plurimarum retractatione quidquam dicaverat, xli, 258.

Augustini opus imperfectum, qua occasione scriptum, xxxvi, 170, 171. Augustini opusculum contra Porphyrium, *ibid.* 74. Epistola ad *Probum*, xxxvi, 365. Epistola ad *Pelagium*, xxxvi, 90. Epistola ad *Pelagium* per Innocentium mittendam scribit, xi, 408. Augustini et aliorum quatuor episcoporum epistola ad Innocentium, xxxvi, 156. Augustini epistola ad *Hilarium*, *ibid.* 67. Ad Sixtum Romanæ Ecclesie presbyterum, xxxv, 461; xxxvi, 159, 160. Ad *Mercatorem*, xxxvi, 236. Epistola decima de *Fine sæculi* ad *Hyeshylum*, iv, 76. Augustini epistola ad sanctum Nolanum Paulinum, *ibid.* Augustinus suis litteris inserit magis necessaria alius, quam quibus scribit, xxvi, 399, 351.

Augustini liber de *Hereticis* instante *Quodvultdeus* scriptus, xxvii, 211, 212. Qualiter Epiphanius in libro de *Hereticis* secutus sit, xxvii, 239. Speculum Augustini memoria maxime tenendum est, xlii, 120. Augustini cæcopsis in speculo, xlii, 98. Libri cæcopsis ad Augustinum scripti, *Vide* *Retractiones*, xli, 431, ad *finem*. Augustini opusculum indiculus, xi, 109.

Augustinus contulit sacram Scripturam cum LXX interpretatione, vi, 115. Augustinus psalmum LXXII nocte qua illi scribat sollemnitus laudissimus Cyprini exposuit, xi, 17. In exequis cujusdam fidelis, psalmum exposuit, xi, 121. Jubentibus fratribus et coepiscopis, psalmus aliquo interpretatus est, viii, 8, xxv, 464 et xli, 121; xli, 334. Non interpretatus est Psalterium, sed eodemet interpretabat, xxii, 396. Augustini interpretationem in *Palmas*, ab interpretationibus veterum Graecorum discrepare ait

Hieronymus, xxxix, 42. Augustini sermones in Psalmos stylo excipiuntur, viii, 461. Augustini sermo XLIV de Diversis laudibus, vi, 133. Sub Augustini nomine opuscula quedam in Hispaniam delata, xxxix, 63. De illis Augustini quid sentiret Julianus, xxxv, 178.

Augustinus et Alypius Julianam et ejus familiam bonis moribus inbuerunt, xli, 4. Augustino et alioquid, xxxviii, 245. Augustinus a Paulino panem accepit, xxxviii, 324. et ad Paulinum dono panem mittit, xxxviii, 362. Paulino spondet se Alypii historiam scripturum, xxxviii, 338. Augustinus a Palatino missa cilicia gratissime accepit, xli, 238.

Augustinus in Fussalessium et episcopi eorum Antonii periculo, timore tanto et more excruciatum, ut ab officio cogit gerendi episcopatus abscedere, xli, 177. Augustinus rure ecdesiasticarum procuracione, si salvo officio possit, carere desiderat, xxxix, 443. inter urgentissimas occupationes, xxvi, 335. et corporis infirmitates, xxvi, 363. Mallet more monachorum operari certis horis, *ibid.* Augustinus Evangelio terretur, nec episcopali onereposito, securitatem vitam deligat, xxi, 217. Augustinus nollet habere rationem cum postestatis secularibus, xxi, 67.

Augustinus infirme valetudinis, xxxix, 433. Rheugalis et exochialis dolore ex timore laborat, xxxviii, 410. Augustinus senex per aetatem, sed per infirmitatem corporis jam aetate senex, xix, 107; xxi, 355. Augustinus cum morte familiaritatem quaerit, xxxviii, 275. Augustinus presbyterum Heraclium successorem sibi exoptat, xli, 193, 197. Hujus electionem populus cum plausu excipit, *ibid.* 197, 198. Augustinus opera occupationum suarum Heraclio refundit, xli, 197. Augustinus prae corporis imbecillitate vix loquebatur, cum ad Bonifacium venit, xli, 242.

Augustini aliam Alypius, xxxviii, 303. Bonifacius, xxxviii, 349; xxxix, 88. Donatus, xxxix, 11. Evodius, xli, 282. Licentius, i, 18, 147. Privatus, xi, 282. Possidius, xi, 299. Profiturus,

xxxviii, 340; xli, 282. Servilius, xi, 282. Trigelius, i, 18, 147. Inter Augustini familiares. S. Paulinus, xxxviii, 334. Augustinus et Alypius, corpore tantum, non animo duo, xxxviii, 340.

Augustini eloquium, xxxviii, 192. Augustinus vir proliquis justitiaeque documentum appellatur, xxxviii, 497.

Augustinus ab Ambrosio laudatus, xxxviii, 219. Augustinum magistrum in fide vocat Paulinus, xxxix, 425. et magistrum et medicum spiritalem, xxxix, 218. Augustinum mortuum esse saeculo ait Paulinus, xxxix, 218. Augustini scientiam et litteras, plurimi fecerit Paulinus, xxxix, 214, 220. Augustinum, benedictum Doctorem Israel vocat, xxxix, 410. sal terrae, Incerian dignis super candelabrum Ecclesiae positam, xxxviii, 321. Augustini os, fistulam aquae vivae, et venam fontis aeterni appellat, xxxviii, 322. Augustini libros, ut dictata divinitus verba Paulinus miratur, xxxviii, 318. Augustini verba, coelestia appellat, xxxviii, 363, 364.

Augustinus oraculum Legis, sacrorum justitiae, instaurator spiritalis gloriae, dispensator salutis aeternae vocatur ab Ausone, xli, 398. Augustinum legendo, gentiles ritus contempsit Dertius, xxi, 294. Augustinum Tullo comparat Nestarius, xxxix, 281. Augustini epistole Christum, Platonem, Plotinum Nebridio sonabant, xxxviii, 264. Orosius juvenis presbyter ab ultima Hispania ad Augustinum transiit, litterarum ardore inflammatus, xi, 370. Augustinus laudatur a Secundino, xi, 201. Theodosius ad Augustinum scribit, ut concilio Ephesino adsit, xli, 141 et seq. Augustinum longe adhaec fide Christiana sepositum, et studiis hominis fuisse cultorem dicit Vincenlius, xxxix, 218. Cum ad Augustinum veniret, legi dicit quiddam confiderit ignorari, ex Volusiano, xxxix, 469. Index omnium S. Augustini operum, xli, 619 ad finem.

Augustinus quidam Donatistarum episcopus, xxxi, 141.

Augustus Caesar Caii Caesaris filius adoptivus, i, 162. Cum multis gessit bella civilia, i, 161. Augusti pietas, xxxvi, 170.

Augustus mensis sic appellatus in honorem imperatoris Augusti, iv, 382; xxxviii, 468.

Aureus, duo hujus nominis cives Hispani, xxxix, 436.

AVOCAMENTUM cordis, vii, 342.

AURATA, xviii, 481.

AULE favor res fragilis, xxv, 182. Aulici per multa pericula pervenunt ad grandis periculum, *ibid.*

AVELLANUS Christianorum persecutor, iii, 322.

AURELIUS episcopus Ecclesiae Catholice Cartaginensis, xxxix, 458, 464; xli, 73, 389, 424; xxvi, 519; iv, 245; xxxiii, 173; xxiv, 45, 46, 151, 157, 158, 159, 160. Aurelius auctor est Augustino elendi libri *de Opere monachorum*, xli, 335. Ad Aurelium Sixtus scribit, xli, 36. et Paulinus, xxxviii, 319. Sicut Epistolam ad Aurelium descripsit Augustinus, xli, 36. Aurelii Cartaginensis factum laudabile, xxi, 353. Aurelii Cartaginensis, ordinationis dies anniversarius, xviii, 614.

AURELIUS ab Ulica, xxxi, 431.

AURELIUS a Chullabi, xxxi, 431.

AURIGA, xvii, 334; xviii, 479; ix, 53; xxi, 292; xxvi, 538; xxxviii, 42; xxxvi, 53 et seq. Auriga et venator in iis qui populo spectaculum exhibebant, viii, 191, 192, 306; xlii, 71. Auriga laudatur a populo in theatro secundum snarum studia partium, ii, 425.

AURIFEX deum Romani non colebant, ii, 305.

AURIFEX voluptas, xxi, 266. Auris peccata, xviii, 184. Audisti verbum ab irato? Moriatur in te, xviii, 88. Auris Dei intelligenda est potentia ejus qua exaudit, vii, 219. Auris cordis, non corporis requirit Deus, viii, 366. Auris audiendi voluntas est obediendi, xxvi, 141. *Vide* AUREUS. Auris dextera servo anupata a Petro allegorice in Donatistas, xxvi, 204. Auribus prae stare sensum videndi impossibile non est Deo, xxxiv, 7.

AUREUM pallor terrae, argementum livor terrae, xvii, 334. Aurum terra fulgens, xxi, 480. Aurum et argementum terra est et animo, qui terra non est, xi, 344.

Aurum fecit Deus, et te super aurum, ut illius sis dominus, non servus, xii, 70. Aurum post te debet ire, non tu post aurum, xxi, 108. Debet duci, non ducere; possideri, non possidere; *ibid.* Aurum per se et natura sua bonum quamvis non summum, xviii, 95. Aurum bonis et malis curat, *ibid.* Conditum est ad Conditoris laudem, ad bonorum probationem, ad malorum supplicium, *ibid.* 96.

Aurum et argementum res est non hominis, sed Dei, quia id Deus non modo condidit, sed pro nutu administrat, aliis ad subsidium et probationem, aliis ad supplicium, xviii, 93, 94. Auro torquere avarus, unde misericors adjuvatur, xviii, 94. Auri epistulas damnatur, rextis usus a Domino commendatur, xviii, 98. Auri usus qui bonus, qui malus, xvii, 353. Aurum ille habet, qui auro uti novit; qui autem auro uti non novit, habetur, non habet, xii, 70. Aurum ejus proprie est, qui bene illo ulitur, adeoque veritas est Dei, xviii, 94. Aurum et argementum malis malum est, bonis bonum est, xvii, 324. Aurum et argementum bonum est, non quod te faciat bonum, sed ut facias bonum, xviii, 928. Auro bonus multa bona praestat, malus multa mala, xxi, 108. Aurum ipsum ornatus ille, qui bene ulitur, xvii, 353. Aurum ab avaris Deo praeproter, xvii, 147. et fidei, *ibid.* 350. Aurum multi ut acquirant, fidem perdidit, xii, 69. Aurum acquisiti, dissidendi somnum, xvi, 581. Auri martyres, avari, xxi, 188, 200. *Vide* DIVERITAS. Aurum non recte vilipendere potest, xviii, 95, 97. Auri contemptus in Prophetiis literis commendatur, xvii, 102.

Aurum et argementum allegorice, xvii, 400. Aurum significat sapientiam, i, 275. Aurum sapientia, argento prudentia figuratur, i, 278, 428. Aurum fides est, fenum concupiscentia, x, 433. Auro boni similes sunt, feno mali, xi, 160.

AURUS, xxxi, 400, 443; xxxiii, 431, 465.

AURE prius appellabatur qui postea Josue, xxi, 323, 436.

AUSTER ventus calidus, xii, 90. Auster non aliquid mali significat in sanctis Libris, sicut nec Aquilo aliquid boni,

